

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2014

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių ir posakių reikšmę:

a) **iššūkis** (1 taškas)
Išbandymas, šokiruojantis poelgis, užsibrėžtas tikslas, padaryti kažką naujo, neplanuoto, sunkiai įgyvendinamo.

b) **„pakelti nykštį į viršų“** (1 taškas)
Kelyje stabdyti mašinas.

c) **pašiūrė** (1 taškas)
Lūšna, laikinas, labai prastas statinys, būstas, pastatytas gyvenamasis plotas iš stogo ir grindų.

d) **egzotika** (1 taškas)
Svetimų kraštų nepaprastumas, keistumas, nematyti, nuostabūs vaizdai.

e) **laiko taupyklė** (1 taškas)
Kelionei skirtas laikas.

2. Kas yra kelionė dviem keliautojams? (5 taškai)

Kelionė jiems yra gyvenimo iššūkis, naujas gyvenimo etapas. Jie keliauja autostopu. Keliautojams tai – jų vidaus ir juos supančio pasaulio pažinimas, patirtis, galimybė pristatyti Lietuvą ir lietuviams papasakoti apie matytą pasaulį. Kelionė jiems yra galimybė keliauti drauge su žmonėmis, gamta, klimatu, žemės paviršiumi.

3. Koks buvo keliautojų tikslas ir ko jie išmoko kelionėje? (5 taškai)

Jų tikslas – apkeliauti pasaulį autostopu, susipažinti su gamta, klimatu, žemės paviršiumi, žmonėmis ir jų kultūromis, pajusti pasaulio pulsą, pažinti save ir juos supantį pasaulį, pasidalinti mintimis apie Lietuvą, o lietuviams papasakoti apie nefasadinį, nesaldų, nenuvalkiotą pasaulį.

Keliautojai išmoko pasitikėti savimi ir kitais žmonėmis, atsisakyti patogumų, pasitenkinti turimais ir paprastais dalykais, priimti gyvenimą tokį koks jis yra, gerbti kitų kraštų papročius ir tradicijas, sustoti ir apmąstyti savo gyvenimą.

4. Kaip keliautojai pajaučia žmonių altruizmą? (5 taškai)

Kelyje sutikti žmonės juos pavalgydindavo, pasidalindavo kukliomis maisto atsargomis, atverdavo savo namų duris ir širdį, suteikdavo pastogę, paveždavo be jokio mokesčio.

„Ypatingi yra tie, kurie nežinodami mūsų vardų, tautybės ir istorijos, drąsiai ir nesavanaudiškai sustoja ir nesitikėdami atlygio mums padeda, priglaudžia, pamaitina“.

5. „Žmonių kultūros skiriasi drabužiais“. Išsakykite savo nuomonę apie šią citatą remdamiesi keliautojų ir jūsų pačių idėjomis. (5 taškai)

Ši citata teigia, kad drabužiai yra žmonių kultūros atspindys. Kiekviena šalis turi savas tradicijas, savo papročius, religiją, kurie nulemia rengimosi stilių. Irane moteriai reikia prisidengti galvą ir vilkėti sijoną. Šio rengimosi kodo reikalauja religija, bet tuo pačiu jis parodo moters santūrumą, tam tikras elgesio taisykles. Brazilijoje drabužiai trumpučiai, nes klimatas šiltas ir žmonių temperamentas karštas.

Tekste minima, kad drabužiai yra tik detalės, kurios gali atspindėti žmogaus kultūrą, bet, aš manau, kad jos nėra pagrindinis kultūros bruožas. Pasaulio žmonės keliautojams ypatingi savo giliu ir paprastu vidumi.

6. „Mes jų gyvenime paliekame mažą įspaudą, o jie – mumyse“. Pakomentuokite šį sakinį remdamiesi tekstu. (5 taškai)

Keliautojų pasirinkta kelionės linija dažnai pakrypsta dėl kitų atkeliaujančių žmonių. Tarp žmonių atsiranda vidinis ryšys, pasidalijimas turimomis vertybėmis. Vieni kitiems palieka prisiminimus apie save, pasidalina savo patirtimi.

Keliautojai ir sutikti žmonės praturtina vieni kitus kukliomis materialinėmis ir neįkainojamomis dvasinėmis dovanomis.

PASTABA: Vertinant antrosios ir trečiosios dalių atsakymus, bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. Temos suvokimas: Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir sugeba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%
2. Teksto struktūra ir vientisumas: Dėstymo tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%
3. Kalbinė raiška: Kandidatas sugeba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomonę. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%
4. Kalbos normų laikymasis: Rašybos, skyrybos, žodyno, gramatikos taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS

(30/100)

Pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

„Keliaudami suprantam, kad ne egzotika mus žavi, o sielos, namų, žodžio paprastumas“.

Keliaujame į svečias šalis dažniausiai tam, kad pamatytume įvairias žinomas vietas, aplankytume įžymiausias turistines ir kultūrinės išomybes. Bet po ilgų turistinių kelionių nuvargstame ir norime atrasti gilesnių ir originalesnių išgyvenimų.

Kartais paprasti, bet saviti dalykai mus sužavi labiau nei turistų lankomos vietos. Kartais norisi pamatuoti tos šalies „temperatūrą“, susipažinti su vietiniais žmonėmis, pažinti jų temperamentą, papročius. Turėdamas galimybę tai padaryti pamatai, kad atrandi neįkainojamų vertybių, įgyji unikalią patirtį.

Tada supranti, kad gyvenimo grožis slypi ne iškiliausiuose paminkluose ar nuostabiausiuose gamtos kampeliuose, bet žmonių sielos, namų, žodžio paprastume.

Svečiuodamasi užsienyje, aš turėjau galimybę susipažinti su mažo kaimelio vietinių gyventojų kasdienybe. Tai buvo nepasiturintys, bet turtingi savo širdimi žmonės. Jie pasidalino savo gyvenimo patirtimi, tradiciniais patiekalų receptais. Šis susitikimas man buvo daug brangesnis, nei aplankyti turistiniai objektai.

III DALIS

(40/100)

Esė

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite esė (apytiksliai 300 žodžių).

1. „Turime tiek daug, ir tiek nedaug mums tereikia būti laimingiems“.
2. „Kiek beieškotume grožio keliaudami po visą pasaulį, jo nerasime, jei neturėsime grožio savyje“ (Ralfas Voldas Emersonas).

Rišliai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

